

عنوان مقاله:

تأثیر سد زیرزمینی خرانق در توسعه پایدار حوزه آبخیز

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی بحران آب (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سید مهدی اخوی میراب باشی - عضو هیئت علمی مجتمع آموزش عالی ملاصدرا-یزد

محمدرضا دانائیان - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان یزد

خلاصه مقاله:

معضل کم آبی بویژه در سالهای کم باران و خشک همیشه از مسائل مبتلا به زیست بومهای خشک و بیابانی بوده است. با عنایت به محدودیت منابع آب در مناطق کوهستانی و اینکه سفره های آب تغذیه کننده قنوات در اینگونه مناطق بسیار کم حجم و سطحی می باشند بشدت متأثر از بارشهای سالیانه بوده و تغییرات زیادی را از نظر آبدهی بخصوص در شرایط بحرانی نشان می دهند. از آنجا که سامانه های زهکشی در این مناطق قادر به جمع آوری همه جریانهای زیر سطحی نیستند، حجم قابل ملاحظه ای از همین آبها با کاهش کیفیت به کویرها منتهی می گردند. فرض بر این است که با احداث سدهای زیرزمینی بتوان تغییرات آبدهی را برای توسعه پایدار یا دست کم حفظ وضعیت موجود به حداقل رساند و ذخایر آبی پایدارتری را ایجاد نمود. منطقه خرانق در حاشیه کویر دره انجیره در محور ارتباطی یزد- طبس با داشتن سازندهای مارنی و نهشته های نفوذ پذیر محدود در مسیر آبراهه ها بخش قابل ملاحظه ای از منابع خود را چه از طریق جریانهای سطحی و یا تحت الارضی از دست می دهد. سد زیر زمینی احداثی در بالادست قنات دھوک شیوه ای جدید برای جبران کمبود آب مورد نیاز در منطقه خرانق است که با اهداف زیر به اجرا در آمده است: 1- تأمین و جبران کمبود آب مورد نیاز منطقه بویژه در شرایط بحران و خشکسالی 2- بررسی امکان بهره برداری بهینه از منابع زیر سطحی به عنوان تأمین آب پایدار در مناطق خشک و کم آب. 3- بررسی تأثیر گذاری سدهای زیر زمینی بر میزان آبدهی قنوات و شرایط اصولی بهره برداری از آبهای ذخیره شده. 4- بررسی شرایط بهبود بخشی کیفی منابع زیرزمینی با توجه به شرایط اقلیمی، زمین شناسی و ژئو مرفولوژیکی آبخوان. در این مقاله پژوهشی با توجه به سوابق آماری برداشت آب از قنات دھوک و آمارهای بعدی پس از احداث سازه میزان اثر بخشی آن در تقویت آبخوان و امکان توسعه پایدار منطقه مورد بررسی قرار گرفته است .

کلمات کلیدی:

سد زیر زمینی، سفره آب زیر زمینی، آبخوان، توسعه پایدار، منابع آب، قنات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/64263>

